

Turistický magazín / Magazyn turystyczny

# OPEN

Czechia

ročník 3 / rocznik 3, október/październik – december/grudzień 2012

ZDARMA  
GRATIS



## Zażite aktívnu jeseň v Česku

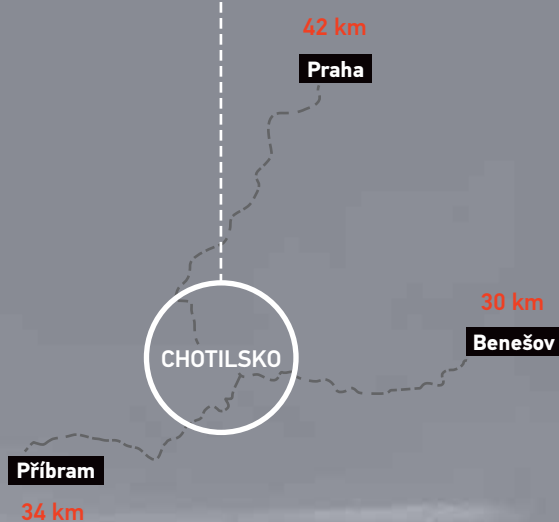
Przeżyj aktywną  
jesień w Czechach



# EXTRA JÍZDA

*... přijď, hraj  
a vyhraješ!*

**místo** 262 03 Chotilsko  
okres Příbram  
**telefon** +420 777 000 927  
**e-mail** info@tepfaktor.cz





## Milí čitatelia,

leto je už definitívne za nami a my sme sa zo slnečných a teplých dní preniesli rovno do nevlúdnej jesene. Čo sa týka farieb, môže sa jeseň považovať za jedno z najkrajších období, ale tepla sa už asi nedočkáme. Aj tak nás však toto ročné obdobie láka

na najrôznejšie výlety a turistické výpravy. Navyše, mestá v Českej republike sú na jeseň dokonale pripravené a turistom majú stále čo ponúknuť. Ak nepatríte práve k milovníkom histórie a neláka vás návšteva napríklad múzea, určite oceníte cyklovýlety, príjemné prechádzky, posedenie v moravskej pivničke či v útulnej kaviarni alebo rozmaznávanie počas wellness programu v niektorom z našich hotelov. A pretože sa blíži aj advent, iste oceníte informácie, ako sa naše mestá začínajú chystať na nadchádzajúce vianočné sviatky.

Srdečne vás teda pozývame na jesennú návštevu Českej republiky.

## Drodzy Czytelnicy,

lato juž definitywnie za nami – ze słonecznych, ciepłych dni przenieśliśmy się do mniej przyjaznej jesiennej aury. Ze względu na wielość kolorów, jesień można uznać za jedną z najpiękniejszych pór roku. Choć na wysoką temperaturę nie mamy już raczej co liczyć, to jesienny czas zachęca do różnych wycieczek i wypraw turystycznych. Miasta Republiki Czeskiej są doskonale przygotowane na jesień i mają wiele do zaoferowania turystom. Tym, którzy nie należą do wielbiłcieli historii i nie lubią zwiedzania muzeów, z pewnością przypadną do gustu przejażdżki rowerowe, spacery oraz spotkania towarzyskie w morawskich winiarniach i przytulnych kawiarniach, czy też relaksujący program wellness w którymś z naszych hoteli. Ponieważ zbliża się advent, wierzymy, że z zainteresowaniem przeczytacie o tym, jak nasze miasta zaczynają się przygotowywać do nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

Serdecznie zapraszamy Was do odwiedzenia jesienią Republiki Czeskiej.

Jolana Uhlířová

Pierwszy most kamienny	2	
Karkonoski narciarz	2	
Prvý český filmový herec	3	
Komunisti ho nenávideli	3	
Kto by tak potrafil?	4	
Loreta Praga – wystawa ARS MORIENDI	5	
Dinopark	5	
Želivský klášter	6	
Jindřichův Hradec	7	
Zaproszenie w Góry Orlickie i na Pogórze Orlickie	8–9	
Muzeum Afrykańskie w Holicach	10	
Nové Město nad Metují	11	
Miasto Uście nad Orlicą	11	
Kompleks Lednice-Valtice	12–13	
Adwentowy Ołomuniec	14	
Zaplanuj jesień w Beskidach!	15	
Śląskie Muzeum Ziemi	15	
Jesienne wędrówki przez Valašské Meziříčí	16	



## Turistický magazín/Magazyn turystyczny OPEN Czechia október/październik – december/grudzień 2012

vydáva/wydaje: KAM po Česku, o. s.  
adresa/adres: Kubelíkova 30, 130 00, Praha 3  
tel.: +420 222 944 816-17; fax: +420 226 015 033  
e-mail: redakce@kamposcesku.cz  
www.openczechia.eu

The publisher is not responsible for the contents of adverts and PR articles.

šéfredaktor/redaktor naczelny: Luděk Sládek  
Jolana Uhlířová (uhlirova@kamposcesku.cz)  
Marcela Kohoutová (kohoutova@kamposcesku.cz)  
Jana Přichystalová (prichystalova@kamposcesku.cz)  
Jaromír Kohout (kohout@kamposcesku.cz)  
Zdena Kubátová (kubatova@kamposcesku.cz)  
grafický návrh a spracovanie/opracowanie graficzne: Petr Šámal  
preklad/tłumaczenie: NVF translate, v.o.s.  
registrované/zarejestrowane: MK ČR E 19800, ISSN 1804-6304  
web: Ondra Huška (huska@kamposcesku.cz)  
tlač/druk: KAVKA PRINT a.s.  
foto na titulnej strane/fotografia na stronie tytułowej:  
© Shutterstock

## 1. skok spadochronowy

**1797** – 22.10. Francuz A.J. Garnerin jako 1. członek świata skoczył, z wysokości 700 m, na spadochronie. Spadochron miał kształt parasola. 1. projekt spadochronu stworzył w latach 1480-83 L. da Vinci. Rozwój spadochronów kontynuowano w XIX w., gdy przeprowadzono próbę skoku na spadochronie spakowanym do worka.

## Pilzner powstał przypadkiem

**1842** – 5.10. piwowar J. Groll, zaproszony do nowego browaru w Pilźnie, przypadkowo stworzył piwo o unikalnym kolorze i smaku. Dzięki miękkiej wodzie, żateckiemu chmielowi i angielskiej metodzie obróbki sferu, warka zaskoczyła swą wyjątkową jakością. Receptura szybko się przyjęła. W efekcie sukcesu handlowego stworzono znak towarowy Pilsner Bier, a w 1898 r. Pradze (dziś Pilsner Urquell).

## Sprzedali kopalnię złota

**1867** – 18.10. car Aleksander II sprzedał Stanom Zjednoczonym Alaskę. USA kupiły ją od Rosji za 7,2 mln dolarów, co w 2003 r. było równoważnością ok. 90 000 000 dolarów. Zakup okazał się dla Ameryki niezwykle korzystny - poza naturalnym bogactwem na Alasce odkryto też duże złoża złota.

## Król hamburgerów

**1902** – 5.10. urodził się Raymond Kroc, amerykański przedsiębiorca o czeskich korzeniach, który z braćmi McDonald zaczął budować sieć restauracji szybkiej obsługi (później ją odkupił). **Miał wizję barów o renomowanej jakości, obsłudze i czystości. Choć „fast food” nie wszystkim smakuje**, McDonald's to dziś zjawisko globalne. Czasopismo TIME umieściło Kroca na liście 100 najważniejszych ludzi XX w.

## Przed DVD było wideo

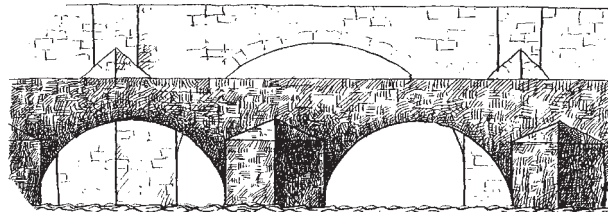
**1952** – po raz pierwszy zapisano obraz na taśmie magnetycznej (plastikowa taśma pokryta warstwą magnetyczną). Do nagrania dźwięku jako pierwszy użył jej w 1926 r. Niemiec F. Pfeumer, jednak Niemcy ukrywały przed światem swe badania. Pełny rozwój w tym obszarze nastąpił dopiero po wojnie. Pierwsze magnetowidy były szpulowe, nowsze systemy korzystały z taśm kasetowych.

## Pikający Sputnik

**1957** – 4.10. o godz. 19:28 z kosmodromu Bajkonur na terenie byłego ZSRR wystartował pierwszy sztuczny satelita Ziemi Sputnik 1. Miał on zbadać, czy możliwy jest lot w kosmos. Sputnik wyposażono tylko w jeden przyrząd naukowy: nadajnik. Jego pikający sygnał stał się symbolem początku ery kosmicznej. Satelita krążył wokół Ziemi do 3.1.1958, gdy wszedł w jej atmosferę i spłonął.

## Pierwszy most kamienny

**Most Judyty (Juditin most) nad Wełtawą w Pradze był trzecim najstarszym kamiennym mostem na północ od Alp (po mostach w Ratyzbonie i Dreźnie) oraz najstarszym kamiennym mostem na ziemiach czeskich. Zbudowano go w latach 1158-1172, prawdopodobnie dzięki trzynastemu biskupowi praskiemu Danielowi, dla którego inspirację stanowiły mosty we Włoszech.**



Po zniszczeniu pierwotnego drewnianego mostu nad Wełtawą (1157), nowa planowana budowla znalazła swego hojnego mecenasa w osobie królowej Judyty Turyńskiej. Budowę zlecono włoskim mistrzom, którzy wzorowali się na romańskim moście w Ratyzbonie (1146). Obiekt miał długość 514 m, szerokość 6,8 m i był wybrukowany nieregularnymi ciosami z kwarcytu lub lidytu. Jego nawierzchnia znajdowała się o 4–5 metrów niżej niż nawierzchnia późniejszego mostu – Karola (Karlův most). Budowę skończono po trzech latach od jej rozpoczęcia, w październiku 1172 r. Most otrzymał nazwę na cześć królowej Judyty. W 1253 r. król Wacław I przekazał

zarząd nad budowlą szpitalowi Zakonu Krzyżowców z Czerwoną Gwiazdą, którzy pobierali cło.

Most Judyty nie był jednak wystarczająco wytrzymały. Po 170 latach od zbudowania, 3 lutego 1342 r., został zniszczony podczas powodzi. Jego pozostałości można dziś zobaczyć na przykład w piwnicach domów praskiej dzielnicy Malá Strana. Spośród wież mostowych zachowała się jedynie wieża Judyty na brzegu Malej Strany, która wraz z wyższą późnogotycką wieżą tworzy wejście na Most Karola. Więcej informacji można się dowiedzieć na wystawie Wieki Pod Wodą (Staleti pod vodou) (www.muzeumprahy.cz). Antonín Fridrich



Rzeźba „Brodacza” ze sklepienia Mostu Judyty

Porównanie Mostu Judyty i Karola

Fotografia: Muzeum Mostu Karola

## Karkonoski narciarz

**W 1890 r. hrabia Jan Harrach przywiózł do swej posiadłości w Jilemnicy szwedzkie narty. Zlecił, by na ich podstawie wykonano kilka kopii, które chętni otrzymali później do przetestowania. Dzięki temu zetknął się z nimi m.in. nauczyciel Jan Buchar. Hrabia traktował narty jako doskonałą pomoc dla leśników, zaś Buchar odkrył ich wielkie możliwości na polu turystyki.**



Jan Buchar urodził się w 1859 r. w Mřičnej. Pracował jako nauczyciel w miejscowości Dolní Štěpanice a w 1884 r. zajął się turystyką. Z jego inicjatywy powstała pierwsza czeska noclegownia studencka Labská bouda oraz szlak z góry Žalý do osady górskiej Horní Mísečky (dziś znany jako Bucharova cesta).

Pewnego dnia Buchar wyruszył na nartach od hrabiego Harracha do Benecka. Po powrocie z entuzjazmem opowiadał o swej wyprawie w jilemnickiej restauracji „U modré hvězdy”. Grupa, która skupiła się wokół niego, szybko przekształciła się w towarzystwo Český krkonošský spolek Ski. Buchar napisał do czasopisma „Pražský ilustrovaný kurýr” artykuł o założeniu stowarzyszenia. Tekst ten przeczytał m.in. Josef Rössler, prezes oddziału narciarskiego klubu łyżwiarskiego w Pradze. Obie organizacje wkrótce nawiązały współpracę. Turystyka organizowana przez Buchara zmieniła Karkonosze. Schroniska górskie przestano zamykać na zimę, oznakowano trasy a wpływy od turystów zaczęły rosnąć. Buchar poświęcił się kartografii, pisał i wykladał. Dzięki niemu harrachovskie schroniska przeszły z rąk niemieckich do czeskich dzierżawców.

W 1930 Buchar doznał w Jilemnicy poważnego urazu po kolizji z samochodem osobowym, jednak udało mu się wrócić do zdrowia. -jol-



Foto © Wikipedie

# Prvý český filmový herec

Viete, ktorý český herec natočil úplne prvý český film? Bol to Josef Šváb Malostranský, nakladateľ, kabaretier, pesničkár a milovník Malej Strany, od úmrtia ktorého tohto roku v októbri uplynie osemdesiat rokov.



Malá Strana

Foto © Wikipedie

Josef Šváb Malostranský sa narodil 16. marca 1860 v Prahe na Malej Strane. Z lásky k tejto časti mesta si pridal k svojmu menu aj prídomok Malostranský. Učil sa za pekára, ale neskôr sa stal majiteľom malého kníhkupectva a nakladateľstva ľudových piesní v Mosteckej ulici. Už vtedy si začal vymyšľať vtipné veršičky, scény a kuplety, s ktorými vystupoval v najrôznejších kabaretoch. Pôsobil aj v známej Malostranskej besede, založenej v roku 1868. Postupne sa stal medzi ľuďmi veľmi obľúbeným.

Vždy rád zdôrazňoval, že na Jubilejnej výstave 1891 bol prvým Čechom, ktorý prehovoril a zaspie-

val do Edisonovho fonografu. A tak, keď Jan Kříženecký hľadal herca do svojho prvého filmu, nemohol zabudnúť na vtedy už veľmi populárneho Švába. Úplne prvým českým filmom bolo „Dostaveníčko ve mlýnici“ a o niekoľko dní neskôr vznikol ešte druhý film „Výstavní párkař a lepič plakátů“. Oba filmy s Josefom Švábom Malostranským boli natočené v areáli Pražského výstavniska. V tom čase vznikol aj film „Smích a pláč“, v ktorom Šváb predvádzal svoju tvár na prechode od smiechu k plaču. Ide o vynikajúce sólové dielo, ktoré je dodnes kritikmi veľmi cenené.

V neskorších rokoch natočil niekoľko nemých aj zvukových filmov, kde sa preslávil predovšetkým ako predstaviteľ ľudových farárov, prestarnutých záletníkov, sluhov a hostinských. Jeho poslednou filmovou rolou bola postava katechéty v Lamačovej komédii „Kantor Ideál.“

Josef Šváb Malostranský zomrel 30. októbra 1932 v Prahe. V jeho hereckých stopách potom úspešne pokračovala neter Zita Kabátová, bývalá hviezda prvej republiky.

-mak-

## Najdôležitejší vynález

**5000 rokov pr. n. l.** – asi v tej dobe bolo podľa väčšiny vedcov vynájdené koleso. No najstaršie známe koleso objavili v Mezopotámii okolo roku 3500 pr. n. l. Pôvodné kolesá boli drevené kotúče vytvorené z troch silných zaguľatených fošni spojených priečnymi trámikmi. Nevieme, kto koleso vynášiel, ale život bez neho by bol veľmi ťažký.

## „Plzeň“ vznikla omylom

**1842** – 5. 10. sladovník Josef Groll, prizvaný do nového Meštianskeho pivovaru Plzeň, omylom vytvoril pivo unikátnej farby a chuti. Miestna mäkká voda, žatecký chmeľ a nová anglická metóda spracovania spôsobili, že várka prekvapila nebyvalou kvalitou. Receptúra sa rýchlo ujala. Úspech viedol k vytvoreniu ochrannej známky Pilsner Bier a neskôr v roku 1898 Prazdroj-Urquell (dnes Pilsner Urquell).

## Konečne auto na úrovni

**1897** – v tomto roku bolo vyrobené prvé benzínové auto na území Českej republiky. Automobil s názvom Präsident bol zostrojený na počesť prezidenta rakúskeho autoklubu v kopřivnickej továrni na výrobu a predaj koľajových vozidiel. Prvé zmienky o výrobe automobilov, ktoré boli poháňané parným strojom, však môžeme nájsť už na konci 18. storočia.

## Hamburgerový kráľ

**1902** – 5. 10. sa narodil Raymond Kroc, česko-americký podnikateľ, ktorý s bratmi McDonalddovcami začal budovať sieť reštaurácií rýchleho občerstvenia a neskôr ju od nich odkúpil. Jeho víziou boli reštaurácie známe kvalitou, obsluhou a čistotou. V súčasnosti je McDonald's celosvetovým fenoménom (či už nám tam chutí, či nie) a časopis TIME zaradil Kroca medzi 100 najdôležitejších osôb 20. storočia.

## Rádio kráľa Klacka

**20. roky 20. storočia** – vtedy sa začali vyrábať prvé a primitívne rozhlasové prijímače – kryštálky. Hlavnú súčiastku tvoril kryštál s usmerňovacími vlastnosťami (najčastejšie galenit). Rozhlasový prijímač fungoval bez zdroja napájania, energia potrebná na rozkmitanie membrány slúchadla sa brala priamo z vysielaného signálu. Citlivosť kryštálky bola veľmi malá.

## Pípajúci Sputnik

**1957** – 4. 10. o 19. hod. 28 min. odštartovala z kozmodrómu Bajkonur (územie bývalého ZSSR) prvá vesmírna družica Sputnik 1. Cieľom bolo overiť, či je let vesmírom vôbec možný. Mala jediný vedecký prístroj: vysielacu. Vysielaný pípavý signál sa stal symbolom začiatku kozmickej éry. Zem obliekala do 3. januára 1958, keď vstúpila do zemskej atmosféry a zhorela.

# Komunisti ho nenávideli

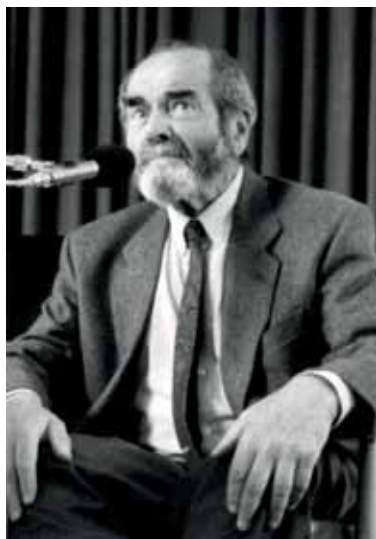
Pred deväťdesiatimi piatimi rokmi sa narodil novinár, publicista, a politik Pavel Tigrid. Stal sa jedným z najvýznamnejších predstaviteľov protikomunistického exilu.

Pavel Tigrid sa narodil v Prahe 27. októbra 1917 ako Pavel Schonfeld. Študoval práva na Karlovej univerzite, ale v roku 1939 musel uprchnúť z Protektorátu do Londýna. Šesť rokov pracoval v Českom vysielaní BBC pod pseudonymom Tigrid, ktorý si odvodil od názvu rieky Tigrid ako spomienku na hodiny zemepisu na základnej škole.

Ako jeden z prvých novinárov sa ostro postavil proti krutému zaobchádzaniu s Nemcami počas ich vysídlenia. Vo februári 1948 pracoval na reportáži v britskej okupačnej zóne v Nemecku, odkiaľ sa už nevrátil. V emigrácii sa podieľal na založení českej redakcie rozhlasu Slobodná Európa. V RFE ostro vystupoval svojím typickým vtipom a sarkazmom proti totalitnej zvoli komunistického režimu. Predstaviteľmi KSČ bol považovaný za najnebezpečnejšiu osobnosť exilového protikomunistického odboja.



Foto © Wikipedie



Po novembri 1989 sa vrátil do vlasti a pomáhal budovať jej demokratické základy. Striedavo býval v Prahe a vo Francúzsku. Najprv pôsobil ako poradca prezidenta Václava Havla a v roku 1992 sa stal ministrom kultúry.

V roku 2003 sa rozhodol pre dobrovoľný odchod zo života a prestal brať lieky. Zomrel 31. augusta vo francúzskom Héricy. Ako oznámila na pohrebe jeho dcéra, zvolil si dobrovoľnú smrť, aby nemusel znášať poníženie stareckej bezmocnosti.

-mak-

# Kto by tak potrafił?

Był 21 czerwca 1895 r. W Pradze w dzielnicy Smíchov, w rodzinie właściciela drukarni urodził się znany później kaznodzieja, pisarz, publicysta, pacyfista i pracownik społeczny Přemysl Pitter. W 1964 roku izraelski Jad Waszem za jego postawę życiową przyznał mu tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.



Sześciolatek Přemysl z matką i ojcem



Po powrocie z frontu 1918



Olga Fierz

Dzieciństwo przeżył na Smíchovie, skończył szkołę drukarską w Lipsku a we wrześniu 1912 r. po śmierci ojca przejął jego firmę. W 1914 r. jako ochotnik wstąpił do armii Austro-Węgier, koszar wojny okazał się jednak dla niego ogromnym szokiem. Dwukrotnie dezertował, dwukrotnie skazano go na śmierć i dwukrotnie, szczęśliwym zbiegiem okoliczności, uniknął egzekucji. Z wojny powrócił jako zadeklarowany i aktywny pacyfista. Swe działania i cele skoncentrował przede wszystkim na młodziuży. W 1933 r. w dzielnicy Žižkov założył Milíčův dům - dom dla porzuconych i potrzebujących czeskich dzieci. W dążeniach Pittera wspierali m.in. F. Krch, A. Pohorská, małżeństwo Rottów, J. Šimsa, czy Olga Fierz, która stała się później jego wierną współpracowniczką i towarzyszką życia. Z biegiem czasu w ośrodku Milíčův dům azył znalazły również dzieci niemieckich antyfaszystowskich wygnańców. Po okupacji Czechosłowacji Pitter opiekował się także żydowskimi dziećmi, których rodzice zostali wywiezieni przez nazistów do obozów koncentracyjnych. Gestapo z powodu tej działalności chciało go aresztować, Pitterowi jednak udało się uciec. W 1944 r. założył wraz z F. Krchem nielegalną organizację Komitet chrześcijańskiej pomocy żydowskim dzieciom (Výbor křesťanské pomoci židovským dětem) pomagającą najmłodszym, którzy podczas wojny stracili rodziców.

Już w pierwszych dniach maja 1945 r. Přemysl Pitter przeżył głęboki wstrząs, gdy stał się świadkiem sadystycznej przemocy tłumu linczującego niemiecką ludność. Kolejne okrutne doświadczenie spotkało go w Terezynie. Władze Czechosłowacji



Milíčův dům

przekształciły byłe więzienie gestapowskie w tzw. Małą twierdzę (Malá pevnost) na obóz internowania dla Niemców, do którego trafiło wiele niemieckich dzieci. Pitter, gdy tylko się o tym dowiedział, postanowił tam pojechać. Ku swemu przerażeniu zobaczył, w jak potwornych warunkach zamknięto więźniów powojennych. Dzieci stłoczone na podłogach dawnych cel umierały z brudu, głodu i chorób. Pitter postanowił pomóc przynajmniej tym, które miały szansę na przeżycie. Już 22 maja przewiózł 22 dzieci z twierdzy w Terezynie do pałacu w Olešovicach, gdzie stworzył pierwszy dom



Přemysl Pitter

noclegowy. Kolejne dziesiątki, a nawet setki osób transportował do pałaców w Kamenicy, Štiřinie, Lojkovicach i Ládvi, pomagał już jednak nie tylko niemieckim, ale także żydowskim sierotom.

Po przewrocie komunistycznym w lutym 1948 r. Milíčův dům został znacionalizowany a Pitterowi groziły roboty przymusowe w kopalni uranu. Wraz z Olgą uciekł jednak do zachodnich Niemiec, gdzie wspólnie kontynuowali swą działalność aż do 1962 r. Później przeprowadzili się do szwajcarskiego Affoltern am Albis, założyli kilka fundacji i stowarzyszeń dla Czechów na emigracji a od 1962 r. wydawali czasopismo „Hovory s pisateli“. Zaslugi Pittera zostały docenione zwłaszcza w Jerozolimie, gdzie jego nazwisko zostało uwiecznione na Górze Pamięci. W 1973 r. Czech otrzymał Krzyż Zasługi I Klasy Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec, przy okazji 80. urodzin dostał doktorat honoris causa Wydziału Teologii (który zresztą założył) Uniwersytetu w Zurychu a w 1991 r. Václav Havel przyznał mu pośmiertnie Order Tomáša Garrigue Masaryka. Přemysl Pitter zmarł w Zurychu 15 lutego 1976. Zgodnie jego życzeniem nie odbyła się ceremonia pogrzebowa a prochy zostały rozsypane na tamtejszym cmentarzu.

Dla muzeum Památník Terežín Luděk Sládek i Toman Brod  
Fotografie z książki Pavla Kosatíka, „Sám proti zlu“, Paseka 2009

**PAMÁTNÍK TEREŽÍN**



národní kulturní památka

www.pamatnik-terezin.cz

# Loreta Praga – wystawa ARS MORIENDI przedłużona

Wystawa dająca możliwość poznania – imponującej przestrzeni nowo odkrytej krypty ozdobionej niezwykle malowidłami z uwagi na ogromne zainteresowanie została przedłużona do końca listopada 2012 r.



Zwiedzający mają okazję przyrzeć się nieznanemu dotychczas obszarowi krypty dla dobroczyńców pod kościołem loretańskim Narodzenia Pana. W krypcie odkryto unikalne barokowe malowidła ścienne z motywami Śmierci i Wskrzeszenia



– alegoriami Czasu, symbolami kruchości i przemijania ludzkiego istnienia. Te wysokiej jakości freski zostały stworzone w 1664 r. specjalną techniką chiaroscuro – tylko w odcieniach koloru czarne-

go i szarego. Wzorem głównej sceny Wskrzeszenia Łazarza była słynna akwaforta Rembrandta, która później zainspirowała wielu artystów różnych epok, z Vincentem van Goghem włącznie.

Ponieważ, ze zrozumiałych względów, publiczności nie można wpuścić bezpośrednio do krypty, chętnym dano szansę zwiedzenia jej za pośrednictwem trójwymiarowego modelu. Elementem ekspozycji jest projekcja filmu dokumentalnego przedstawiającego otwarcie krypty, wystawa obejmuje również fotodokumentację oraz wyniki prac restauratorskich przy malowidłach. Można tu także zobaczyć inne ciekawe eksponaty związane ze zwyczajami pogrzebowymi praktykowanymi w Lorecie, m.in. kilka dotychczas niewystawianych nigdzie krzyżów relikwiarzowych ze Skarbca Loretańskiego.

[www.loreta.cz](http://www.loreta.cz)

**WYJĄTKOWY PARK ROZRYWKI**

# DINOPARK

**WYRUSZ W NIEZWYKŁĄ PODRÓŻ DO ERY MEZOZOICZNEJ!**  
POZNAWAJ • ODKRYWAJ • BAW SIĘ

**NG Plaza Liberec**  
Palachova 1404, Liberec  
50°46'9.973"N, 15°3'33.682"E  
N 50.769437°, E 15.059356°  
Otwarte codziennie 9:00–20:00

**DINOPARK**  
PLAZA LIBEREC  
[WWW.DINOPARK.CZ](http://WWW.DINOPARK.CZ)

**DINOPARK LIBEREC W GALERII HANDLOWEJ PLAZA LIBEREC  
TO IDEALNA PROPOZYCJA NA WYCIECZKĘ NIE TYLKO ZIMĄ  
I PRZY NIESPRZYJAJĄCEJ POGODZIE**

# Želivský kláštor



**KLÁŠTER  
ŽELIV**  
národní kulturní památka

## ponúkame:

- ubytovanie
- catering
- exercície, duchovné obnovy pre jednotlivcov aj skupiny z farností
- dovolenky pre rodiny, jednotlivcov aj farské spoločenstvá
- sústreďenia pre školy a umelecké súbory (sály a učebne)
- firemné akcie, školenia, konferencie
- outdoor aktivity
- svadby, krstiny, vrátane hostín
- rodinné oslavy, výročné stretnutia
- kultúrne akcie – koncerty, výstavy, prednášky
- denné prehliadky kláštora, nočné prehliadky pri sviečkach
- exkurzie do kláštorného pivovaru, degustácie piva,
- zážitkové varenie piva v kláštornom pivovare
- suveníry v kláštornej predajni

■ [www.zeliv.eu](http://www.zeliv.eu)  
e-mail: [recepce@zeliv.eu](mailto:recepce@zeliv.eu),  
mobil: +420 731 589 985

## Aktuálna ponuka akcií.

### Duchovná obnova:

P. Gottschalk Karol Lovaš O. Praem –  
termín 22. – 25. 11. 2012

### Pobyt:

Vianočný pobyt v kláštore –  
termín 21. 12. – 26. 12. 2012

### Seminár:

P. Patrick Collins CM – termín 24. 2. – 1. 3. 2013.  
téma: Teoreticko-praktický seminár o novej  
evanjelizácii

### Exercície:

P. Elias Vella – termín 17. 6. – 21. 6. 2013  
Téma: Otče náš... rozbor a výklad

Príhlášky a ďalšie informácie na jednotlivé akcie  
nájdete na: <http://zeliv.eu/hostel/akce/>





# Jindřichův Hradec

Pozývame vás na návštevu Domu gobelínov, kultúrnych tradícií a remesiel, ktorý je výsledkom dlhoročných snáh vybudovať u nás centrum pôvodných remesiel a unikátnych technológií. Chceme nadviazať na tradíciu umeleckých textilných dielní, ktoré u nás založila pred viac než sto rokmi Marie Hoppe Teinitzerová.



Dom gobelínov, kultúrnych tradícií a remesiel bol slávnostne otvorený 1. apríla 2012 v priestoroch Jindřichovohradeckého zámockého pivovaru, ktorý patrí k najstarším podobným komplexom v Čechách (zmieňovaný už v 14. storočí). Dom gobelínov prevádzkuje výstavné priestory s expozíciami tkáčskych krosien a strojov, ďalej expozície prezen-

tujúce významné osobnosti tohto odboru. V živej expozícii je možné vidieť skúsené tkáčky a reštaurátorky pri práci. Za sklenenou stenou v pracovných dňoch uvidíte, ako sa reštaurujú historické tapisérie a cez víkendy zase tkáčky, ktoré vám umožnia nahliadnuť do tajov tkáčskeho remesla. Zvedaví návštevníci si majú možnosť na tkáčskych krosnách

vyskúšať svoju zručnosť. Zmyslom a cieľom práce Domu gobelínov je okrem iného uchovanie národného kultúrneho dedičstva, udržanie tradičných technológií tkania ručným spôsobom, vytváranie zbierok, ich prezentácia, umelecko-remeselná výroba a odovzdávanie tradičných výrobných postupov ďalším generáciám.



■ **Dom gobelínov, kultúrnych tradícií a remesiel**  
 Dobrovského 202/1  
 377 01 Jindřichův Hradec  
 tel.: +420 384 370 880-1  
[www.dumgobelinu.cz](http://www.dumgobelinu.cz)

■ [www.jh.cz](http://www.jh.cz), [www.infocentrum.jh.cz](http://www.infocentrum.jh.cz)



# Zaproszenie w Góry Orlickie i na

Czy masz już pomysł, dokąd wyruszyć jesienią i w czasie adwentu? Doskonałym wyborem będzie obszar pogranicza Czech i Polski, region Gór Orlickich (Orlické hory) i położonego niżej Pogórza Orlickiego (Podorlicko). Przyjmij nasze zaproszenie na ciekawe wydarzenia adwentowe, tradycyjne jarmarki oraz wycieczki na łonie jesiennej przyrody, które zapewnią relaks dla duszy i ciała.



## Miasto Choceň

**5. 12. Jarmark św. Mikołaja (Mikulášský jarmark)** – przedświąteczne stoiska z produktami, Mikołaj i diabły, podarunki

**23. 12. Śpiewanie przy choince (kolędy)**

**31. 12. Zabawa sylwestrowa** – orkiestra dęta, napoje i przekąski oraz pokaz sztucznych ogni

[www.kultura-chocen.cz](http://www.kultura-chocen.cz)

## Miasto Kostelec nad Orlicí

**2. 12. Jarmark adwentowy (Adventní ulička)** – od 10.30 – tradycyjny jarmark rzemieślniczy połączony z mikołajkami oraz uroczystym zapaleniem dekoracji świątecznej miasta

[www.rtic.kostelecno.cz](http://www.rtic.kostelecno.cz)

## Miasto Opocno

**1. 12. Mikołajki** – od 16.00 – latające diabły, pokaz ogniowy, przedstawienie i chór, śpiewanie kolęd, mikołajki – rozdawanie podarunków, przekąski

**21. 12. Msza bożonarodzeniowa Jakuba Jana Ryby** – kościół Trójcy Przenajświętszej (kostel Nejsvětější Trojice)

[www.opocno.cz](http://www.opocno.cz)

## Miasto Letohrad

**2. 12. Zapalenie choinki** – od 17.00 – otwarcie uroczystości przez burmistrza miasta, krótkie wystąpienie dzieci (śpiew, scenka dramatyczna), zapalenie choinki, koncert grupy Žamboši

**3.–22. 12. Wystawa świąteczna – muzeum miejskie** – tradycyjna świąteczna wystawa połączona ze sprzedażą

[www.info.letohrad.eu](http://www.info.letohrad.eu)



## Miasto Žamberk

**27. 11. Zapalenie choinki i jarmark** – od 13.00 – kowalstwo artystyczne, szkło grawerowane, ceramika, biżuteria, ozdoby świąteczne, świeczki, mydła, stroik bożonarodzeniowy, wyroby z prawdziwej wełny, pierniki miodowe, rozmaite przekąski i napoje – specjalia z wieprzowiny (staročeská zabijačka), gorący miód pitny, gorący sok owocowy dla dzieci, świąteczny poncz, słodycze...



14.00 Występ uczniów artystycznej szkoły podstawowej ZUŠ Petra Ebena Žamberk

15.00 Występ chóru Viola Žamberk

16.00 Koncert bożonarodzeniowy - Advent Session

17.00 Uroczyste zapalenie choinki

**2. – 16. 12. Wystawa Vánočky pro kočky („Chalki dla kotów”)** – wystawa przedstawia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe. Jej dość oryginalne uzupełnienie stanowią formy nie tylko na chalki i inne wypieki, ale też pewna niespodzianka dla miłośników kotów. W czasie trwania wystawy co niedzielę odbywa się występ muzyczny.

[www.zamberk.cz](http://www.zamberk.cz)



# Pogórze Orlickie



ORLICKÉ HORY  
A PODORLICKO



## Rokytnice v Orlických horách

**Grudzien – Jarmark Bożonarodzeniowy** – tradycyjna, sprzedaż ryb, dekoracje świąteczne, biżuteria od lokalnych rzemieślników i wytwórców. Program towarzyszący w zamku: wystawa sztuki dzieci i świąteczne zwyczaje. Kolędy w pobliżu choinki.

[www.info.rokytnice.cz](http://www.info.rokytnice.cz)

## Miasto Lanškroun

**2, 9, 16, 23. 12. Advent i Boże Narodzenie w mieście** – zamek – rynki adwentowe w każdą niedzielę Adwentu od 13.00 do 19.00 – program towarzyszący. Koncerty – niedziela Adwentu w kościele św Wacława w 15.00, trzecia niedziela Adwentu 17.00.

[www.muzeumlanskroun.cz](http://www.muzeumlanskroun.cz)



## Advent wśród gór

**6. edycja cyklu koncertów adwentowych**, które odbywają się na czesko-polskiej granicy 1.12., 8.12, 15.12. i 22.12. Koncerty mają charakter charytatywny i towarzyszy im jarmark świąteczny – zawsze od godziny 14.00.

**Miejsce:** Orlické Záhory, Zeleniec, Bartošovice w Górach Orlickich oraz Neratov

**1. 12. Orlické Záhory** – koncert chóru Petrklíč z Letohradu, zapalenie choinki, drewniana szopka i Trzech Króli (6. 1. 2013) a później dopiero w Świątce Matki Bożej Gromnicznej (2. 2. 2013)

**15.12. Jarmark bożonarodzeniowy na Kopečku** – od 10.00 do 17.00 – Bartošovice w Górach Orlickich – zakład pracy chronionej

[www.orlickezahori.eu](http://www.orlickezahori.eu)

[www.bartosovice.eu](http://www.bartosovice.eu)

[www.kopecek.neratov.cz](http://www.kopecek.neratov.cz)

[www.neratov.cz](http://www.neratov.cz)

■ [www.orlickehory.cz/info](http://www.orlickehory.cz/info)

## Miasto Rychnov nad Kněžnou

**7.–27. 12. Tradycyjna wystawa szopek bożonarodzeniowych** – doroczna wystawa szopek bożonarodzeniowych ze zbiorów wschodnioczeskich muzeów, kolekcjonerów i współczesnych twórców. Ekspozycji towarzyszą małe wieczorne koncerty.

**1. 12. Jarmark świąteczny** – na odwiedzających czeka wiele produktów bożonarodzeniowych – można tu kupić piękne podarunki pod choinkę.

**23. 12. Koncert adwentowy chóru Rychnovský chrámový sbor** – od 16.00 – kościół Trójcy Przenajświętszej (kostel Nejsvětější Trojice)

[www.kulturark.cz](http://www.kulturark.cz)

## Miasto Dobruška

**6. 12. Świąteczny koncert Spirituál Kvintet** – od 19.30 – w ośrodku kultury Společenské centrum Kino 70 Dobruška

[www.mestodobruska.cz](http://www.mestodobruska.cz)



# Muzeum Afrykańskie w Holicach

Znany czeski podróżnik, kartograf i etnograf MUDr. Emil Holub urodził się 7 października 1847 r. w Holicach. W młodości zafascynowały go dzienniki afrykańskie brytyjskiego globtrotera D. Livingstone'a. Tuż po studiach Holub wyjechał do Kapsztadu, a później osiedlił się w pobliżu Kimberley.



Wkrótce dołączył do karawany łowców, z którymi spędził dwa miesiące na naukowym safari. W 1873 w. wyruszył na drugą wyprawę, której celem było zebranie materiałów etnograficznych. Trzecia ekspedycja w 1875 r. zaprowadziła go nad rzekę Zambezi, gdzie opracował pierwszą szczegółową mapę okolic Wodospadów Wiktorii. Po wielu latach powrócił do Pragi, gdzie jednak zajmował się tylko przygotowaniami do kolejnej podróży po Afryce, którą wraz ze swą małżonką rozpoczęła w 1883 r. Po swym powrocie zorganizował znakomite wystawy w Wiedniu (1891 r.) a rok później również w Pradze. Ubolewał nad tym, że nie udało mu się znaleźć odpowiedniego obiektu, w którym mógłby umieścić swe zbiory



artefaktów. Z biegiem czasu część swej kolekcji wyprzedał lub przekazał w darze muzeom, instytucjom naukowym oraz szkołom. Zmarł 21 lutego 1902 r. w Wiedniu, gdzie został też pochowany. W 1966 r. mieszkańcy Holic zbudowali swemu najsłynniejszemu podróżnikowi muzeum, które działało 44 lata. W tym czasie zwiedziło je 1 406 000 osób. Rzeczą niezbędną okazała się zmiana wewnętrznej ekspozycji i dostosowanie jej do współczesnych zwiedzających. Autorem nowej wystawy, którą otwarto uroczystie 3 maja 2012 r., jest architekt David Vávra.

www.holubovomuzeum.cz  
www.vychodni-cechy.info



## Miasto Uście nad Orlicą

Zapraszamy Państwa do spędzenia jesieni i przedświątecznego czasu w mieście Uście nad Orlicą (Ústí nad Orlicí). Oferujemy aktywny wypoczynek oraz relaks także w porze spadających liści i mroźnych dni. Pieszne wędrówki i przejażdżki na rowerach po wytyczonych szlakach w otoczeniu kolorowej jesiennej przyrody czy szusowanie na biegówkach w zimowym krajobrazie napelnia Was energią.



W okolicy można zwiedzić ruiny zamku Lanšperk lub Žampach, muzeum rzemiosł bądź średniowieczną twierdzę. Czasy naszych babek, ich metody prania, wybielania i naprawy bielizny, poznać odwiedzając do 25.11.2012 Muzeum Miejskie w Uściu nad Orlicą. W razie niesprzyjającej pogody polecamy wizytę w kręgielni, nowej hali skateparku lub na krytym lodowisku. W słoneczne mroźne dni można podziwiać piękne widoki na okolicę z platformy obserwacyjnej na zamku lub z wieży widokowej

na szczycie Andrlův chlům. Ten proponujemy zdobyć np. podczas specjalnego noworocznego wejścia. Odpoczynek oraz odprężenie znajdują Państwo również na krytym basenie ze słoną wodą i strefą relaksu.

Okres adwentu w Uściu nad Orlicą rozpoczyna zapalenie choinki oraz jarmark na placu Mírové náměstí. W przedświąteczną atmosferę doskonale wprowadza szopka, którą można podziwiać w budynku Hernychova vila oraz dekoracje bożonarodzeniowe w centrum miasta.

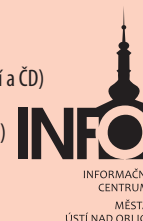
### Nasze propozycje wycieczek

- 21. 9. – 25. 11.** Katorga kobiet/Ženské galeje (ciekawa wystawa nie tylko dla kobiet)
- 2. 12. 2012** Usciański adwent/Ústecký Advent (program towarzyszący i jarmark)
- 1. 1. 2013** Noworoczne wejście na Andrlův chlům (14. edycja)

**Jesteście mile widziani...**



Centrum Informacji miasta  
Uście nad Orlicą i Czeskie Koleje  
(Informační centrum města Ústí nad Orlicí a ČD)  
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí  
tel.: +420 465 514 271 (centrum informací)  
+420 465 514 272 (Czeskie Koleje)  
e-mail: ic@muuo.cz  
[www.ustinadorlici.cz](http://www.ustinadorlici.cz)





Palac



Okolice Nového Města – Peklo

# Nové Město nad Metují

**Nowe Miasto nad Metują (Nové Město nad Metují) leży u podnóża Gór Orlickich (Orlické hory), zaledwie kilka kilometrów od granicy z Polską. W 1501 r. założył je Jan Černčický z Kácova, jednak kamienna renesansowa forma miejscowości to dzieło budowniczych zaproszonych po pożarze Nowego Miasta w 1526 r. przez możną rodzinę Pernštejnów; właśnie wtedy powstała charakterystyczna dla tego miejsca panorama szczytów w kształcie jaskółczych ogonów.**

W latach 1951–1954 w północnej części rynku przywrócono jego przypuszczalną pierwotną renesansową postać a w historycznym centrum miasta powołano park kulturowy.

To jednak nie tylko za sprawą historii Nové Měst n. M. zasługuje na odwiedzenie. Ważny jest również sam nowomiejski *genius loci*, życzliwa atmosfera, którą z pewnością na długo zachowa w sobie każdy, kto choć raz przespaceruje się po rynku i uliczkach Zadomí, a później usiądzie w spokoju pod arkadami w ogródku jednej z tutejszych restauracji, kawiarni lub cukierni.



Drewniany most w ogrodzie pałacowym projektu arch. D. Jurkoviča

Oprócz zabytków historycznych i bogatego programu kulturalnego Nové Město n. M. oferuje również szerokie możliwości w zakresie aktywności sportowej. Chętni mogą stąd wyruszyć np. na



Widok na szczyty domów w kształcie jaskółczych ogonów

wycieczkę lotniczą nad malowniczym regionem Pogranicza Kłodzkiego (Kladské pomezí) i dalej lub spróbować swych sił na ścianie wspinaczkowej. Dla miłośników sportów wodnych otwarto tu wypożyczalnię łodzi i sprzętu wodniackiego. W okolicach naszego miasta znajduje też duża ilość szlaków rowerowych. W razie niesprzyjającej pogody warto odwiedzić halę sportową i zagrać na jednym z tutejszych kortów w tenisa, squasha lub badmintona albo też udać się na zajęcia fitnessu czy spinningu. Na stadionie można skorzystać z boiska piłkarskiego, do wyboru z naturalną lub sztuczną murawą, boiska do siatkówki, a także kortu ziemnego, siłow-



Zázvorka

ni, stołów do tenisa stołowego, jak również pograć w tzw. bilarda rosyjskiego, czy bule.

Aktualne informacje o wydarzeniach w Novém Městě n. M. są dostępne na [www.novemestonm.cz](http://www.novemestonm.cz)

■ **Městské informační centrum**  
**Miejskie centrum informacji**  
 Husovo náměstí 1225  
 549 01 Nové Město nad Metují  
 Tel.: +420 491 419 428 339  
 Mobil: +420 731 627 741  
 Email: [info@muzeum-nmmn.cz](mailto:info@muzeum-nmmn.cz)  
[www.infocentrum-nmmn.cz](http://www.infocentrum-nmmn.cz)





# Kompleks Lednice-Valtice



LEDNICKO-VALTICKÝ  
AREÁL

**Kompleks Lednice-Valtice (Lednicko-valtický areál, LVA) jest jedną z najcenniejszych pereł w skarbcu bogactwa historyczno-kulturalnego Republiki Czeskiej. Jeśli chcesz się poczuć jak w baśni, koniecznie odwiedź to wyjątkowe miejsce na Morawach.**

LVA przez wieki budowali Liechtensteinowie, jeden z najstarszych i najbogatszych austriackich rodów. Stworzony przez nich kompleks parkowo-pałacowy o powierzchni 283,09 km<sup>2</sup> w skali Europy zalicza się do największych tego typu obszarów ukształtowanych przez człowieka. W 1996 r. zespół wpisano na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO a od 2003 r. jest on także częścią rezerwatu Dolní Morava. Na terenie kompleksu znajduje się rozległa sieć szlaków rowerowych, turystycznych i winiarskich.

## Miasta i miasteczka LVA

### Lednice

Lednice, miejscowość zwana Perłą Moraw Południowych. leży 9 km od miasta powiatowego Břeclav. Nazwa Lednice w źródłach pisanych po raz pierwszy pojawia się w 1222 r. Podczas ostatniej przebudowy tutejszego pałacu doszło do znaczących zmian wyglądu miejscowości, m.in. przeniesiono lokalizację rynku i zbudowano wiele nowogotyckich budynków (plebania, ratusz, szkoła, dworzec). Zespole architektury i krajobrazu pozwoliło uwydatnić piękno Lednicy i jej okolic,

dzięki czemu region ten stał się jednym z najatrakcyjniejszych turystycznie i najczęściej odwiedzanych miejsc w Czechach. Spośród budowli historycznych leżących na obszarze gminy Lednice warto wymienić minaret (1797–1802), akwedukt, sztuczną jaskinię (1805–1811) oraz Pałacyk Stawowy (Rybniční zámek, 1816–1817).

### Valtice

Miasto Valtice leży w południowej części LVA. Pierwsze pisemne wzmianki o nim pochodzą z przełomu XII i XIII wieku. Jednym z najbardziej znanych tutejszych zabytków kulturalno-historycznych jest niewątpliwie barokowy pałac. Przylega do niego park krajobrazowy w angielskim stylu. Z innych zabytków kultury na uwagę zasługują: noworenesansowy gmach ratusza z 1887 r., pozostałości kościoła franciszkańskiego, były szpital Sióstr Miłosierdzia, Konwent Bonifratrów z kościołem św. Augustyna, słup morowy z 1680 r. i stojąca pośrodku rynku fontanna z 1816 r. Duża ilość zabytków znajduje się również w okolicach Valtic, najpopularniejsze z nich to kolumnada Reistna, pałacyk Rendez-vous [zwany również świątynią Diany (Dianin chrám)] i pałacyk Belveder. Miasto tętni życiem kulturalnym i folklorem.





## Břeclav

Miasto powiatowe Břeclav rozciąga się na pograniczu trzech państw i stanowi bramę z malowniczego regionu Podluží do kompleksu Lednice-Valtice. Pierwsza wzmianka o mieście pochodzi z 1046 r. Do znanych okolicznych zabytków historyczno-kulturalnych zaliczają się pałacyki Pohansko i Lány, břeclavski pałac w centrum miasta oraz budowle sakralne: nowoczesny kościół św. Wacława (kostel sv. Václava), Kościół Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny (kostel Navštívení Panny Marie) w dzielnicy Poštorná oraz synagoga z cmentarzem. Historii oraz zabytkom LVA poświęcono ekspozycje w znajdującym się w centrum miasta muzeum Lichtenštejnský dům.

## Hlohovec

Przez Hlohovec przebiegała dawna granica morawsko-austriacka. Tę upamiętnia klasycystyczny Pałacyk Graniczny (Hraniční zámek), zbudowany nad brzegiem stawu Hlohovecký rybník i na swej fasadzie ozdobiony napisem „Zwischen Österreich und Mähren“. Hlohovecki kościół św. Jana Nepomucena (kostel sv. Jana Nepomuckého) został zbudowany w latach 1826-1827. Hlohovec to jedna z tutejszych wiosek, które słyną z pielęgnowania oryginalnych tradycji folklorystycznych.

## Ladná

Miejscowość Ladná powstała w średniowieczu, tuż przed 1220 r., podczas niemieckiej kolonizacji. Pierwsze wzmianki o miasteczku można znaleźć w dokumentach z 1270 r., kiedy to jego właścicielem był Oldřich z Lanštorfa. Prawdopodobnie już wtedy istniał tu mały zamek.

## Podivín

Podivín to jedno z najstarszych (1067) miejsc na Morawach. Jego najważniejszym zabytkiem



jest powstały w I połowie XIII w. kościół św. Piotra i Pawła (kostel Sv. Petra a Pavla), z późnoromańskim portalem. Innymi interesującymi obiektami miasta są: budynek szkoły podstawowej, cmentarz żydowski ze zrekonstruowaną kaplicą cmentarną, brama cmentarza katolickiego – dzieło kowalskie pochodzące z epoki renesansu oraz kilka budowli sakralnych, takich jak zespół rzeźb Niepokalanej Maryi (Immaculaty), rzeźba św. Jana Nepomucena i świętej Anny.

## Bulhary

Miejscowość znana z ważnych znalezisk archeologicznych. Potwierdzono, że na tym terenie przebywali łowcy mamutów. Same miasteczko zostało założone przez niemieckich kolonistów w pierwszej połowie XIII wieku. Początkowo nosiło nazwę Bulgarn i wraz z Nejdkiem należało do Lednicy. Wśród tutejszych zabytków objętych ochroną można wymienić winiarnię z barokowym wykończeniem szczytu, kościół św. Idziego (kostel Svatého Jiljí). Przy drodze do Lednicy stoją dwie kapliczki.

## Přítluky

Wieś została założona w XIII w. Jej najcenniejszym obszarem jest Narodowy Rezerwat Przyrody Křivé jezero. Można w nim znaleźć wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz zwierząt. Nad wsią na zboczu tarasu rzeczno zbudowano kościół, o którym wspominają już źródła pisemne

z 1222 r. Ochroną objęte są też trzy kapliczki przy drodze w kierunku na miejscowość Nové Mlýny i Rakvice. Wioskę już w XIV i XV w. rozslawiły winnice oraz doskonałe wino.

## Rakvice

Miejscowość leży na skraju tzw. trójkąta dyjskiego (dyjský trojúhelník), który do lat 70. XX wieku pokrywały rozległe obszary łąk zalewowych z niewielkimi lasami łągowymi i licznymi jeziorkami. Dziś Rakvice, dzięki swemu położeniu, są nieodłącznie związane z winiarstwem. W miasteczku kultuwje się wiele ludowych tradycji i zwyczajów.

## Velké Bílovice

Miasto Velké Bílovice rozciąga się na obszarze zalewowym pomiędzy rzekami Dyją i Morawą. Najważniejszym tutejszym zabytkiem kultury jest kościół Narodzenia NMP (kostel Narození Panny Marie) z wieżą sięgającą wysokości niemal 40 m. Charakter miasta uzupełniają też rzeźby św. Floriana, św. Jana Nepomucena oraz św. Wendelina. W pobliżu rynku w centrum miasta znajduje się muzeum etnograficzne. Miasto ma bogate historyczno-kulturalne tradycje. Miejsce to przecinają szlaki, które poprowadzą nas wokół słynącego z tradycji winiarskich miasteczka do punktu widokowego przy kapliczce na wzgórzu Hradištěk, do winiarni Habánské sklepy lub do stawu Velký Bílovec.

www.lva.cz



# ADVENTNÍ OLOMOUC

Objevte kouzlo adventu v hanácké metropoli, podle prestižního turistického průvodce Lonely Planet nejkrásnějším městě České republiky.

Zpřijemněte si předvánoční čas a nasajte atmosféru vánočních trhů spojených s kulturním programem a ochutnávkou hřejivých punčů mnoha chuti právě v Olomouci.

Zůstaňte přes víkend a využijte nabídky adventních pobytů v místních hotelech za zvýhodněné ceny.

**Speciální nabídka adventních víkendových pobytů v Olomouci od 30. 11. 2012 do 21. 12. 2012.**

**Více informací a rezervace adventních pobytů na:**

[www.stayovernight.eu/advent](http://www.stayovernight.eu/advent)

Připravilo: statutární město Olomouc ve spolupráci s hotelovými zařízeními krajské sekce AHR ČR | <http://tourism.olomouc.eu>

# ADWENTOWY OŁOMUNIEC

Odkryj magię adventu w hanackiej metropolii, według prestiżowego turystycznego przewodnika Lonely Planet najpiękniejszym mieście Republiki Czeskiej.

Uprzyjemnij sobie okres przedświąteczny i ciesz się atmosferą bożonarodzeniowych jarmarków połączonych z programem kulturalnym i degustacją ciepłych ponczów o wielu smakach właśnie w Ołomuńcu.

Zatrzymaj się na weekend i skorzystaj z oferty pobytów adwentowych w miejscowych hotelach po korzystnych cenach.

**Oferta specjalna adwentowych pobytów weekendowych w Ołomuńcu od 30. 11. 2012 do 21. 12. 2012.**

**Więcej informacji i rezerwacja pobytów adwentowych na:**

[www.stayovernight.eu/advent](http://www.stayovernight.eu/advent)

Przygotował: miasto Ołomuniec we współpracy z hotelowymi usługami sekcji regionalnej AHR ČR | <http://tourism.olomouc.eu>

**SOUTĚŽ  
KONKURS**

**Vyhrajte víkend v Olomouci  
Wygraj weekend w Ołomuńcu**





## Śląskie Muzeum Ziemskie



Śląskie Muzeum Ziemskie jest symboliczną bramą do Śląska. Zakres jego zainteresowań sięga od przyrody żywej i nieożywionej poprzez prehistorię, historię aż po historię sztuki, przede wszystkim na obszarze czeskiego Śląska i północnych i północno-wschodnich Moraw.



Jest najstarszym muzeum publicznym na terytorium dzisiejszej Republiki Czeskiej, jego historia sięga roku 1814. Jednocześnie dzięki imponującym zbiorom około 2 400 000 okazów muzealnych plasuje się na trzecim miejscu w Republice Czeskiej. Aktualnie muzeum składa się z sześciu budynków i oddziałów ekspozycyjnych: oprócz Historycznego Budynku Ekspozycyjnego w centrum Opawy są to Arboretum Nový Dvůr w Stěbořicích, Pomnik II wojny światowej w Hrabyni, Muzeum Petra Bezruča w opawskiej ulicy Ostrožnej, Obszar Umocnień Czechosłowackich Hlučín-Darkovičky oraz Chata Petra Bezruča w Ostravicy.

We wszystkich kompleksach wystawowych Muzeum Ziemi Śląskiej (Slezské zemské muzeum) można skorzystać z usług przewodników posługujących się językiem angielskim, polskim i niemieckim.

■ [www.szmo.cz](http://www.szmo.cz)

## Zaplanuj jesień w Beskidach!

Mamy dla Ciebie propozycję!



### Poznaj jedną z największych atrakcji Frýdku-Místku i odkryj jego tajemnice.

Czy wiesz, jakie **tajemnice kryje** jedyna bazylika diecezji ostrawsko-opawskiej - bazylika mniejsza Nawiedzenia Maryi Panny (bazylka minor Navštívení Panny Marie) we Frýdku-Místku? **Zejdź do jej wnętrza** i zobacz kryptę ze zmumifikowanymi szczątkami księżki oraz pielgrzymów! Jedną z okazji do jej zwiedzenia dają Dni z przewodnikiem (Dny s průvodcem), które są regularnie organizowane na wiosnę i jesień ([www.beskydy.com](http://www.beskydy.com)).



### Zabaw się w projektanta mody!

Ciekawi Cię, jak robi się kapelusze? Pokaż Ci to w Nowym Jiczynie (Nový Jičín)! Dzięki niezwyklej interaktywnej wystawie być może staniesz się projektantem mody... **Ozdób** swój kapelusz - inspiracji poszukaj w egzemplarzach pokazywanych na ekspozycji. **Przymierz je**, a gdyby któryś z nich zachwycił Cię na tyle, że zapragniesz go mieć, odwiedź sklep, w którym, są sprzedawane ([www.mestoklobouku.cz](http://www.mestoklobouku.cz)).

■ [www.beskydy.com](http://www.beskydy.com)



Investice do vaší budoucnosti  
**Evropská unie**  
PODPOROVÁNÍ Z EVROPSKÉHO FONDU  
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ





# Jesienne wędrówki przez Valašské Meziříčí

Zapraszamy Państwa na jesienny spacer po ciekawych miejscach miasta pośród gór.

Rzemiosło produkcji gobelinów chętnie przedstawią Wam pracownicy Morawskiej Manufaktury Gobelinów, która już od ponad stu lat pielęgnuje tradycję ręcznego tkania nowych i renowacji cennych historycznych gobelinów. Na terenie manufaktury znajduje się kawiarnia Schlattauerova kavárna, gdzie można miło spędzić czas i poczuć atmosferę lat trzydziestych ubiegłego wieku. Zachęcamy do obejrzenia wystawianych tu prac oraz spróbowania swych sił przy krośnię tkackim.

Podczas zwiedzania miasta polecamy również wizytę w pałacu Kinskich, którego ozdobą są

ekspozycje poświęcone historii szkła, gobelinów i kawy w Valaškim Meziříčí. We wnętrzach pałacowych można zobaczyć, jak wyglądało życie szlachty na przełomie XIX i XX wieku, na dzieci czeka tu specjalna miniwystawa „Zabawki z zamku i podzamcza” („Hračky ze zámku a podzámčí“). W czasie adwentu dla zwiedzających przygotowano bogate programy o tematyce świątecznej. Warto też wybrać się na spacer po przyległym do pałacu parku, w którym znajduje się amfiteatr i nowa altana zbudowana na podstawie projektu architekta Dušana Jurkoviča.

Jeśli chcą się Państwo po prostu przespacerować miastem, możemy Wam polecić towarzysza w postaci audioprzewodnika (do wypożyczenia w centrum informacji turystycznej), który poprowadzi Was po miejskiej strefie zabytków. Jeżeli odwiedzić nas w listopadzie, koniecznie zobaczcie Wołoski jarmark koronarsko-rzemieślniczy odbywający się 16.–17. 11. Czescy rzemieślnicy i goście z zagranicy przedstawią w tych dniach pokazy tradycyjnych rzemiosł. Podczas imprezy będzie można kupić oryginalne ręcznie przygotowane produkty, a także materiały i sprzęt do własnej produkcji.



Valašské Meziříčí oferuje też wiele możliwości aktywnego spędzania czasu. Rowerowa przejażdżka w jesiennym krajobrazie po „wołoskiej autostradzie rowerowej” wokół rzeki Bečvy z pewnością napełni Was energią. W zimie przy dobrych warunkach śniegowych możecie ją także przetestować na nartach biegowych. Jeśli traficie na niesprzyjającą pogodę, nie martwcie się! Relaks zapewni Wam wizyta na krytym basenie (mnóstwo wodnych atrakcji) lub w przyjemnej przestrzeni centrum wellness.

Przyjedźcie do Valašského Meziříčí na spotkanie z tutejszą kulturą oraz jesienną przyrodą. Cieszymy się na Waszą wizytę!

■ **Centrum Informacji Turystycznej**  
(Turistické informační centrum)  
Komenského 169, Valašské Meziříčí  
tel. +420 571 684 558  
[www.info-vm.cz](http://www.info-vm.cz)



# Vydáváme turistické magazíny



**KAM po Česku**  
(česky)



**OPEN Czechia**  
(polsky, slovensky)



**Travel EYE**  
(německy, anglicky)



**KAM na výlet Speciál**  
(česky)

4 tituly – 5 jazyků

[www.kampocesku.cz](http://www.kampocesku.cz)

[www.openczechia.eu](http://www.openczechia.eu)

[www.travel-eye.eu](http://www.travel-eye.eu)

S námi víte **KAM...**

# SYLWESTER

# 2012



**Ein Kessel Buntjes**  
revival  
**Karel Gott**  
revival

## CENTRUM BABYLON LIBEREC

- pobyt w **HOTELU \*\*\*\* BABYLON**
- Sylwester All Inclusive, zabawa do białego rana

CASINO BABYLON HOTEL

### **HOTEL \*\*\*\* BABYLON**

Oferta specjalna **HOTELU\*\*\*\* BABYLON** obowiązuje w terminie 30. 12. 2012 – 2. 1. 2013

#### **Cena pakietu zawiera:**

2x zakwaterowanie w pokoju 2-osobowym w Wellness Hotelu\*\*\*\* Babylon

2x bogate śniadanie w formie szwedzkiego stołu

Nielimitowany wstęp do Aquaparku, iQparku i Lunaparku przez cały czas pobytu

Nielimitowane korzystanie z Indoor Adventure golf przez cały czas pobytu

1x bilet na Wieczór Galowy - Sylwester 2012 w retro stylu EIN KESSEL BUNTES

**Cena pakietu: 4 250 CZK / osobą / pobyt w pokoju 2-osobowym, 2 noclegi**  
**(8 500 CZK cena za pokój 2-osobowy, 2 noclegi, 2 bilety)**

[www.BabylonLiberec.cz](http://www.BabylonLiberec.cz)